

INTEGRAAL VEILIGHEIDSPLAN 2023-2026

Inhoudsopgave:

1	INLEIDING	2
1.1	Algemene kaders.....	2
1.2	Wettelijke verplichting.....	2
1.3	De gemeente als regisseur	2
1.4	Samenwerken aan veiligheid.....	2
2	TERUGBLIK PRIORITEITEN DUIVEN 2020-2022.....	3
2.1	Kwetsbare / overlastgevende personen (waaronder jeugdoverlast).....	3
2.2	Ondermijning/georganiseerde criminaliteit.....	5
2.3	Verkeersveiligheid.....	7
2.4	High impact crimes.....	8
3	VEILIGHEIDSBEELD DUIVEN.....	9
3.1	Politiecijfers	9
3.2	Veiligheidsmonitor 2022 gemeente Duiven	11
4	PRIORITEITEN 2023-2026	13
4.1	Kwetsbare / overlastgevende personen (waaronder jeugdoverlast).....	14
4.2	Ondermijning / georganiseerde criminaliteit.....	15
4.3	Digitale criminaliteit	16
5	LOKALE AANDACHTSPUNTEN	18

1 Inleiding

Veiligheid is één van de belangrijkste basisbehoeften van de mens. Daarom is het van belang dat inwoners, ondernemers en bezoekers van Duiven zich veilig voelen. Het veiligheidsniveau en het gevoel van veiligheid zijn afhankelijk van veel factoren, variërend van het aantal inbraken tot de aanwezigheid van personen met verward gedrag en de staat van de openbare ruimte. In dit integraal veiligheidsplan (IVP) staan de prioriteiten en aandachtsgebieden van het veiligheidsbeleid voor de periode 2023-2026. Het nieuwe IVP betreft een actualisatie van het beleid over 2020-2022. Deels wordt het bestaande beleid voortgezet, maar ontwikkelingen in de samenleving vragen ook om verschuivingen in prioriteiten. Het beleid kwam tot stand door een analyse van verschillende relevante aspecten op het gebied van veiligheid.

1.1 Algemene kaders

Het IVP staat niet op zichzelf; veel veiligheidsthema's worden geborgd in lokale, regionale en/of landelijke beleidsdocumenten, zoals van politie en OM. Waar we de samenwerking met hen nodig hebben, zijn we mede afhankelijk van hun (landelijke) prioriteiten. Er is echter wel ruimte voor eigen prioriteiten; vooral als het gaat om onderdelen die we zelfstandig aan kunnen pakken met inzet van eigen menskracht en middelen.

In dit veiligheidsplan worden de kaders beschreven om de veiligheid en het veiligheidsgevoel in de gemeente Duiven te vergroten. Indien nodig worden deze kaders nader uitgewerkt in uitvoeringsprogramma's die jaarlijks worden vastgesteld. In de uitvoeringsprogramma's wordt nader invulling gegeven aan de prioriteiten. Aan de benoemde prioriteiten wil de gemeente – samen met haar partners – extra aandacht besteden in de nieuwe planperiode. Verder krijgen deze thema's voorrang op het moment dat er keuzes gemaakt moeten worden op het gebied van personele inzet of financiën.

1.2 Wettelijke verplichting

De gemeenteraad dient ten minste eens per vier jaar de gemeentelijke veiligheidsdoelen voor handhaving van de openbare orde en hulpverlening door de politie vast te stellen, zoals bepaald in artikel 38b van de Politiewet. De ambities in dit veiligheidsplan zijn de basis voor de lokale afspraken met de politie. We werken samen met de politie, gemeente Westervoort, gemeente Zevenaar en het Openbaar Ministerie (OM) in het gebied van het politiebasisteam Rivierenland-Oost.

1.3 De gemeente als regisseur

Op lokaal niveau voert de gemeente de regie op veiligheid. De verantwoordelijkheid voor de veiligheid delen we echter met vele partners, waarvan de inwoners de belangrijkste zijn. Als regisseur brengt de gemeente deze partners samen en stimuleren we een actieve rol van onze inwoners. Als gemeente proberen we hierin het goede voorbeeld te geven. We geven om te beginnen onze eigen rol als overheid goed en actief gestalte: we zetten waar nodig de veiligheidsinstrumenten in waarover wij beschikken, met de intensiteit die past bij de problematiek. Het veiligheidsbeleid kent tal van raakvlakken met andere beleidsterreinen; vooral met handhaving, zorg en welzijn. Op deze raakvlakken is een integrale benadering van belang; gezamenlijk optrekken om meer aan de voorkant van problemen te komen.

1.4 Samenwerken aan veiligheid

Voorafgaand aan het opstellen van het IVP zijn de inwoners van de gemeente Duiven benaderd met het verzoek een enquête in te vullen. De enquête is via de sociale media-kanalen van de gemeente verspreid en heeft een behoorlijke respons opgeleverd van 493 ingevulde enquêtes. Daarnaast hebben we door contacten met buurtpreventieteams, handhavers, jongerenwerkers, opbouwwerkers en wijkagenten een goed beeld van wat er speelt in onze gemeente. Ook contacten met inwoners (over specifieke problemen) en instanties dragen bij aan de beeldvorming over veiligheid in de gemeente en in onze dorpen en wijken.

In het leefbaarheidsplatform bijvoorbeeld wordt periodiek met diverse instanties gesproken over de leefbaarheid in onze buurten en straten aan de hand van meldingen van inwoners of naar aanleiding van eigen waarnemingen. Alleen door een integrale samenwerking met onze inwoners, ondernemers en veiligheidspartners kunnen we de juiste instrumenten inzetten om de leefbaarheid en veiligheid in Duiven op een aanvaardbaar niveau te houden. Daarnaast hebben we elkaar nodig ter versterking van onze informatiepositie en een helder, actueel en compleet beeld te houden van de veiligheidssituatie.

De lokale samenwerking is bij de uitvoering van dit plan van belang, maar zeker ook de samenwerking met de regionale veiligheidspartners, zoals de Veiligheidsregio Gelderland Midden (VGGM), Zorg- en Veiligheidshuis, Veilig Thuis, het RIEC Oost-Nederland (Regionaal Informatie- en Expertise Centrum) en het Platform Veilig Ondernemen. De betrokkenheid van deze partijen versterkt het integrale karakter van het veiligheidsbeleid en vergroot de slagkracht.

2 Terugblik prioriteiten Duiven 2020 - 2022

In dit hoofdstuk blikken wij terug op de prioriteiten van het vorige veiligheidsplan. Bij het terugblikken op de afgelopen drie jaren ontkomen we niet aan de COVID-19 pandemie. De invloed van de pandemie is op vele veiligheidsvlakken in onze gemeente groot geweest:

- het heeft de cijfers met betrekking tot veiligheid beïnvloed (zie verderop);
- acties uit het veiligheidsplan konden niet worden uitgevoerd vanwege coronamaatregelen;
- de controle op de naleving van de coronamaatregelen kostte veel handhavings- en politiecapaciteit, die niet aan andere taken besteed kon worden;
- er was onrust in de samenleving, mensen hadden 'korte lontjes' wat zich vooral in de persoonlijke contacten van handhavers met inwoners en op sociale media uitte;
- het kostte veel inzet van het team Handhaving en het Team Openbare Orde en Veiligheid (OOV). Ter illustratie: bijna twee jaar lang ging de helft van de OOV-capaciteit (= 2 van de 4 fte) op aan de coronacrisis. Daardoor kwam de uitvoering van het veiligheidsplan op sommige punten stil te liggen.

In het vorige IVP stonden vier prioriteiten centraal. Per prioriteit wordt hieronder aangegeven wat we de afgelopen jaren hebben gedaan en worden de relevante cijfers uitgelicht.

2.1 Kwetsbare / overlastgevende personen (waaronder jeugdoverlast)

Waar gaat het om

Met kwetsbare personen bedoelen we personen met verward gedrag die overlast geven en/of zich gevaarlijk of strafbaar gedragen, overlastgevende jeugd/jeugdgroepen en kwetsbare ouderen die steeds langer zelfstandig thuis wonen, hetgeen met de nodige risico's gepaard gaat.

Wat hebben we bereikt

Zoals in de tabel hieronder is te zien, is de overlast door personen met verward gedrag gestabiliseerd. Dat is een positieve ontwikkeling, want in veel gemeenten nemen deze meldingen nog steeds toe. De meldingen van overlast door jeugd zijn in 2020 en 2021 fors toegenomen. Dit is grotendeels te wijten aan de COVID-19 pandemie. Jongeren verveelden zich en waren meer buiten. Tevens zijn coronameldingen over groepen jongeren meegeteld, terwijl die vaak niet over overlast gingen. Zij stonden bijvoorbeeld in een te grote groep bij elkaar of waren samen aan het sporten, terwijl dat verboden was.

De cijfers geven daarmee een enigszins vertekend beeld. Na jarenlange rust, zijn er in de coronaperiode jeugdgroepen ontstaan die overlast veroorzaakten. Zij hielden zich soms bezig met criminele activiteiten en maakten elkaar enkele malen het leven zuur. Door politie en gemeente is er veel inzet gepleegd om de situatie te verbeteren.

Streefwaarden IVP 2020-2022

	2015	2016	2017	2018	2019 (prognose)	2020	2021	2022
Overlast door verward gedrag	45	86	64	60	68	68	63	58
Overlast Jeugd	53	69	69	76	93	93	88	83

Daadwerkelijke cijfers

		2019	2020	2021	2022 (prognose)
Overlast door verward gedrag		90	84	88	88
Overlast Jeugd		76	206	252	100

Wat hebben we gedaan

- Binnen de bestaande formatie voor openbare orde en veiligheid is sinds mei 2020 een medewerker speciaal vrijgemaakt voor zorg & veiligheid-thema's en het vormgeven van de interne en externe samenwerking op deze thema's. Dat heeft de verbinding tussen zorg en veiligheid een stevige impuls gegeven.
- Het plan van aanpak voor personen met verward gedrag is in juni 2020 door het college vastgesteld. Als uitvloeisel daarvan is er gewerkt aan het verbeteren van de ketenaanpak c.q. de verbindingen tussen de betrokken partijen ten aanzien van personen met verward gedrag. Er is een structureel casusoverleg ingevoerd. De regie ligt bij de gemeenten.
- In Duiven en Westervoort is een nieuwe groep consultants gestart (aandachts-functionarissen zorg & overlast) die meldingen met de politie en andere netwerkpartners oppakken. De werkwijze is vastgelegd in een intern werkproces.
- De interne samenwerking tussen OOV en het sociaal domein is verbeterd: we vinden elkaar steeds beter en op de juiste momenten. Hierbij helpt het gezamenlijk werken aan de ontwikkeling van het ingevoerde 'Aanpak Voorkomen Escalatie' opschalingssysteem (AVE).
- Er is een leefbaarheidsplatform opgezet waarin periodiek met diverse instanties wordt gesproken over de leefbaarheid in onze buurten en straten aan de hand van meldingen van inwoners of naar aanleiding van eigen waarnemingen. Als de signalen hiertoe aanleiding geven, wordt een straatgerichte aanpak toegepast, waarbij escalerende woonoverlast onderdeel is.
- Het convenant tussen politie en gemeenten over gegevensuitwisseling van personen met verward gedrag is in de eerste helft van 2021 vastgesteld.
- Samen met de politie analyseren we doorlopend de meldingen rond personen met verward gedrag. De bedoeling hiervan is de problematiek rond deze personen inzichtelijk te krijgen en te kunnen beoordelen of iemand een notoire overlastpleger is en een persoonsgerichte aanpak opgesteld kan worden.
- Medio 2020 waren er veel overlastmeldingen van een rondzwervende jeugdgroep/-groepen in de Liemerse gemeenten. De harde kern van deze groepen is in kaart gebracht en voor een persoonsgerichte aanpak aangemeld bij het Veiligheidshuis. De groep jongeren die hierbij betrokken is, wisselt van samenstelling en locatie.
- In Duiven is in april 2021 een ambulant jongerenwerker gestart, die nauw samenwerkt met politie en handhaving.

- Het convenant ten behoeve van het “Werkproces integrale aanpak problematische jeugdgroepen en groepsgedrag gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar” is in juli 2022 vastgesteld. Hierdoor kunnen de betrokken partijen makkelijker persoonsgegevens uitwisselen.
- Voor de jeugd aanpak is een werkproces opgesteld. Onderdeel daarvan is een Liemerse pré-weegtafel. Hier worden de jeugdgroepen gesignaleerd, waarna ze in de lokale weegtafel integraal worden besproken (politie, jongerenwerk, gemeente en OM). Indien wordt geoordeeld dat er voor een groep of locatie een specifieke aanpak nodig is, dan wordt er per groep/locatie een weegtafel opgestart.
- In verband met de jeugd aanpak is in de voorjaarsnota's 2022 van de gemeenten Duiven en Westervoort extra formatie gevraagd en gehonoreerd voor regie, handhaving en jongerenwerk. Deze extra formatie geldt voor de jaren 2023, 2024 en 2025.
- De APV is in december 2021 aangepast. Er is onder meer een verbod op het dragen van gevaarlijke voorwerpen opgenomen en het artikel over de Wet aanpak woonoverlast is geactualiseerd.

De wens om een nieuw preventie- en handavingsplan alcohol en drugs op te stellen is helaas (nog) niet gerealiseerd. Dat heeft met name te maken met de coronacrisis. Dit kostte het cluster OOV zeer veel tijd, waardoor we niet alle doelen en wensen konden behalen.

2.2 Ondernijning / georganiseerde criminaliteit

Waar gaat het om

Criminelen (de onderwereld) maken gebruik van diensten van de bovenwereld. Boven- en onderwereld raken zo met elkaar verweven. Criminelen beïnvloeden onze samenleving. Hierdoor raken normen vervaagd en neemt het gevoel van veiligheid en leefbaarheid af. Dit ondermijnt en bedreigt onze samenleving en rechtsstaat.

Vormen van ondernijning zijn mensenhandel, hennep teelt, drugsproductie, arbeidsuitbuiting, fraude met uitkeringen/subsidies/zorgbudgetten, malafide horeca en witwassen van crimineel geld. In deze circuits gaan miljarden euro's om. De verleiding om hieraan mee te doen en snel geld te verdienen, is onder bepaalde kwetsbare groepen groot. Als iemand eenmaal in het criminele netwerk zit, is het moeilijk om hier weer uit te ontsnappen.

Wat hebben we bereikt

Het aantal ontmantelde drugspanden komt overeen met de prognose. De meldingsbereidheid is iets afgenomen, ondanks dat we wel veel aan communicatie hebben gedaan. Door een aantal integrale controles is het zicht op 'witte vlekken' verbeterd.

Streefwaarden IVP 2020-2022

	2015	2016	2017	2018	2019 (prognose)	2020	2021	2022
Vervaardigen softdrugs	0	6	4	7	6	5	4	4
Meldingsbereidheid	--	--	--	79%	--	81%	83%	85%

Daadwerkelijke cijfers

	2019	2020	2021	2022 (prognose)
Vervaardigen softdrugs	6	6	3	4
Meldingsbereidheid	--	82%	74%	73%

Wat hebben we gedaan Hennepkwekerijen

Jaartal	Aantal kwekerijen	Soort pand	Bestuurlijke maatregel	Maatregel verhuurder
2020	6	1 bedrijfspand 5 huurwoningen	4 sluitingen 2 waarschuwingen	6 huuropzeggingen
2021	3	1 koopwoning 2 huurwoningen	1 last onder dwangsom 2 waarschuwingen	2 huuropzeggingen
2022	--	--	--	--

Drugs in woning

Jaartal	Soort drugs	Soort pand	Bestuurlijke maatregel	Maatregel verhuurder
2020	GHB/Heroïne	Huurwoning	Sluiting (2021)	--
2021	3 MMC (+ vuurwapen)	Huurwoning	Sluiting	1 huuropzegging
2022	Cocaïne/XTC/ 3/4 MMC (+ vuurwapen)	Koopwoning	Sluiting	--

- Er zijn 9 hennepkwekerijen ontmanteld; 1 daarvan was in een bedrijfspand, 1 daarvan was in een koopwoning en 7 daarvan waren in huurwoningen. Deze kwekerijen hebben geleid tot 4 sluitingen, 1 last onder dwangsom, 4 bestuurlijke waarschuwingen en 8 huuropzeggingen. Er is in 1 huurwoning harddrugs aangetroffen. Deze kwestie is in 2021 bestuurlijk afgewikkeld (sluiting). In deze casus is tevens de huur opgezegd. In 1 koopwoning is harddrugs aangetroffen. Deze kwestie is in 2022 afgewikkeld (sluiting).
- Er is 10x BIBOB-onderzoek gedaan. Dit betroffen voornamelijk horecagelegenheden.
- Er zijn diverse communicatie-uitingen gedaan in het kader van ondermijning, o.a. in de Duiven Post en op sociale media.
- Er zijn 6 integrale controles geweest. De eerste was gericht op het buitengebied. De 2e controle zag op preventie in het kader van drugs. De derde was een controle van het Digitaal Opkopers Register (DOR) gericht op het tegengaan van heling. De 4e controle was op bedrijventerrein 't Holland. De 5e controle was op bedrijventerrein Centerpoort Noord en de 6e controle zag op garageboxen.
- In de eerste helft van 2021 is er een weerbaarheidsscan gemaakt van de gemeente door het RIEC. De scan was een meetmoment om te kijken waar de gemeente op dat moment stond in de aanpak van ondermijning. De beoordeling is gedaan aan de hand van 5 pijlers: Bewustwording en organisatie, Informatiepositie, Beleid en handhaving, Integere en veilige werkomgeving en Communicatie. In de scan staan een aantal aanbevelingen om ondermijning nog beter aan te pakken.
- In november 2021 is het Uitvoeringsplan ondermijning 2021-2023 voor Duiven en Westervoort door de colleges vastgesteld. De weerbaarheidsscan en de evaluatie van het uitvoeringsplan 2019-2020 vormen de basis voor het nieuwe uitvoeringsplan. De doelstelling van het uitvoeringsplan 2021-2023 is het voorkomen, signaleren en aanpakken van ondermijning. In het plan zijn per pijler uit de weerbaarheidsscan acties opgevoerd.
- Op het Candea College zijn lessen verzorgd van #Leerlingalert. Via #Leerlingalert worden leerlingen bewuster van en weerbaarder gemaakt tegen criminaliteit.
- Handhaving en medewerkers van de buitendienst hebben een drugstraining gevolgd van bureau drugszaken. Dit bureau heeft ook met een drugscontainer op de gemeentewerf van Duiven gestaan om uitleg te geven over drugssignalen. Intern zijn medewerkers geïnformeerd over drugs met behulp van de drugskoffer.
- De APV is gewijzigd. Er is een vergunningplicht ingesteld voor de exploitatie van kamerverhuur.

Vanwege de impact van de coronacrisis zijn niet alle beoogde doelen in 2020 en 2021 behaald. Met name de uitvoering van integrale controles was lastig, omdat niet alle partners mensen konden leveren.

2.3 Verkeersveiligheid

Waar gaat het om

Verkeersveiligheid is een onderwerp dat leeft onder onze inwoners. Het is het onderwerp dat in de Veiligheidsmonitor veruit het vaakst is genoemd als onderwerp waaraan de gemeente meer aandacht zou moeten besteden. Bij verkeersveiligheid gaat het vooral om gedrag: te hard rijden, rijden onder invloed, rood licht negeren en afleiding in het verkeer.

De infrastructurele aspecten van dit onderwerp vallen buiten dit plan.

Wat hebben we bereikt

Het aantal verkeersongevallen met letsel is gedaald, alhoewel de cijfers behoorlijk schommelen. In 2021 zat het aantal ongevallen met letsel onder de streefwaarde.

De COVID-19 pandemie kan hier invloed op hebben gehad; er waren minder mensen op de weg. Het aantal ongevallen met alleen materiële schade loopt daarentegen op. In 2020 en 2021 zagen we een afname van het rijden onder invloed van alcohol en drugs. Dit heeft waarschijnlijk ook met corona te maken; mensen bleven meer thuis, de horeca was periodes gesloten, er waren geen evenementen en de politie kon geen grootschalige controles doen.

Streefwaarden IVP 2020-2022

	2015	2016	2017	2018	2019 (prognose)	2020	2021	2022
Verkeersongeval met alleen materiële schade	118	136	106	114	109	106	104	102
Verkeersongeval met letsel	17	24	20	27	18	16	14	12

Daadwerkelijke cijfers

	2019	2020	2021	2022 (prognose)
Verkeersongeval met alleen materiële schade	116	89	110	130
Verkeersongeval met letsel	16	22	9	12

Wat hebben we gedaan

- De gemeente heeft bijgedragen aan verkeerseducatieve projecten, waaronder de fietsverlichtingscampagne en het organiseren van een praktisch verkeersexamen op scholen.
- Via onze eigen communicatiekanalen zijn landelijke verkeersveiligheidscampagnes versterkt.
- In verband met de coronamaatregelen heeft de politie geen grootschalige verkeerscontroles georganiseerd in 2020 en 2021. Tijdens de reguliere surveillance zijn onderwerpen als snelheid, afleiding en alcoholgebruik meegenomen.
- De politie heeft bekeuringen geschreven tijdens mobiele controles op snelheid, agressief rijgedrag, rijden zonder rijbewijs, mobiele telefoon vasthouden en ontbreken van de fietsverlichting.

- Op verzoek van inwoners en op eigen initiatief zijn er extra controles geweest rondom de scholen. Controles zijn meestal door de handhavers gedaan, een enkele keer is de politie mee geweest.
- Er is een mobiliteitsplan vastgesteld.

2.4 High impact crimes

Waar gaat het om

Woninginbraken, overvallen, straatroof en geweld zijn high impact crimes (HIC). Het zijn delicten met een grote impact op het slachtoffer, diens directe omgeving en het veiligheidsgevoel in de gemeente. Vanwege deze impact waren high impact crimes een prioriteit in het vorige veiligheidsplan.

Wat hebben we bereikt

Het doel was het verminderen van high impact crimes en het verkleinen van de slachtofferkans. Als de streefwaarden uit het veiligheidsplan 2020-2022 worden afgezet tegen de daadwerkelijke cijfers, dan kan geconcludeerd worden dat zowel de woninginbraken als de geweldsincidenten zijn afgenomen en lager zijn uitgevallen dan de streefwaarden. Ook het aantal meldingen van verdachte situaties is afgenomen. Een oorzaak voor de sterke daling van woninginbraken kan de COVID-19 pandemie zijn waardoor mensen over het algemeen meer thuis waren. Ook na de opheffing van de coronamaatregelen zien we dat de cijfers laag blijven.

Streefwaarden IVP 2020-2022

	2015	2016	2017	2018	2019 (prognose)	2020	2021	2022
Woninginbraken	89	82	47	49	37	37	35	33
Geweld ¹	67	38	48	58	56	55	52	50
Verdachte situaties	461	477	419	426	445	445	455	465

Daadwerkelijke cijfers

	2019	2020	2021	2022 (prognose)
Woninginbraken	34	33	17	15
Geweld*	54	37	38	35
Verdachte situaties	439	429	318	300

Wat hebben we gedaan

- We hebben initiatieven van bewoners en ondernemers gefaciliteerd. Op verzoek is materiaal geleverd aan de bestaande buurtpreventieteams. Helaas is in de afgelopen periode het Buurt Preventie Team (BPT) Duiven Zuid-Oost ter ziele gegaan.
- De veiligheid op de bedrijventerreinen is weer door Lindus opgepakt. In samenwerking met alle relevante partijen is in 2020 het oude convenant vervangen door een samenwerkingsovereenkomst. Deze is verder uitgewerkt in een samenwerkingsagenda. Er zijn een stuurgroep en werkgroep ingesteld.
- Via de communicatiekanalen van de gemeente is regelmatig aandacht besteed aan het onderwerp woninginbraken. Bijvoorbeeld voor de zomervakantie en in de winter wanneer de kans op inbraken groter is. De communicatie moest ervoor zorgen dat de bewustwording, alertheid en meldingsbereidheid onder de inwoners groter werd.

¹ Het cijfer geweld bestaat uit de categorieën: F12 openlijk geweld, F530 bedreiging, F550 eenvoudige mishandeling, F551 zware mishandeling.

Door de teruglopende cijfers in combinatie met de crisissen (coronacrisis, asielzoekers en vluchtelingen uit Oekraïne) is minder geïnvesteerd in communicatie en preventie dan de bedoeling was.

3 Veiligheidsbeeld gemeente Duiven

Het veiligheidsbeeld in de gemeente Duiven is mede bepalend voor de te stellen prioriteiten voor het nieuwe integraal veiligheidsplan 2023-2026. Het veiligheidsbeeld leiden we af uit de politiecijfers van de afgelopen jaren en uit de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor. In dit hoofdstuk komen ze aan de orde.

3.1 Politiecijfers

Hieronder worden de politiecijfers weergegeven op de vijf 'veiligheidsvelden' over de afgelopen vier jaren (2018-2021).

1. Veilige woon- en leefomgeving

		Jaar 2018	Jaar 2019	Jaar 2020	Jaar 2021
	code				
1.1.1 Burengerucht	E12 BURENRUZIE	96	114	111	95
1.1.2. Overlast door verward/ overspannen persoon	E33 OVERLAST DOOR VERWARD/OVERSPANNEN GEDRAG	60	76	84	88
1.1.4. Drugs/Drankoverlast	E38 OVERLAST IVM ALCOHOL/DRUGS	14	28	34	56
	F010 OPENBARE DRONKENSCHAP	1	3	4	0
	F46 AANTREFFEN DRUGS (GEEN VERDACHTEN)	6	8	10	2
	F47 OVERIGE DRUGSDELICTEN	2	10	8	3
1.1.5. Overige overlast sociaal	E35 MELDING OVERLAST JEUGD	76	90	206	252
1.2.1. Vernieling c.q. zaakbeschadiging	C10 Vernieling van/aan auto	40	46	31	27
	C20 Vernieling van/aan openbaar vervoer/abri	-	-	-	-
	C30 Vernieling van/aan openbaar gebouw	0	1	-	-
	C40 Vernieling van overige objecten	34	27	40	37
1.2.3. Overlast	M131 AFSTEKEN VUURWERK	17	19	44	35
1.3.1. Diefstal/inbraak woning	A20, A30	49	34	34	17
1.3.2. Diefstal/inbraak box/garage/schuur/tuinhuis	A21,A34	6	6	8	3
1.3.6. Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	A10, B10 DIEFSTAL UIT/VANAF PERSONENAUTO	77	44	63	19
1.3.7. Diefstal van motorvoertuigen	A70 DIEFSTAL PERSONENAUTO + B60	11	13	63	19
	A71 DIEFSTAL MOTOR + B61	-	-	1	0
	A76 DIEFSTAL VAN VRACHTAUTO/BESTELAUTO +B66	2	1	1	1
1.3.8. Diefstal Van brom-, snor-, fietsen	A72 DIEFSTAL FIETS + B62	41	55	40	48
	A73 DIEFSTAL BROMFIETS/SNORFIETS + B63	3	4	5	1
1.3.11. Openlijk geweld (persoon)	F12 OPENLIJKE GEWELDPLEGING TEGEN PERSONEN	3	2	1	6
1.3.12. Bedreiging	F530 BEDREIGING	21	16	8	14
1.3.13. Mishandeling	F550 EENVOUDIGE MISHANDELING	30	25	19	16
	F551 ZWARE MISHANDELING	4	6	8	2
1.3.14. Straatroof	B70 STRAATROOF	1	0	1	0
1.3.15. Overval in woning	B72 OVERVAL IN WONING	1	0	1	0

2. Bedrijvigheid en Veiligheid

		Jaar 2018	Jaar 2019	Jaar 2020	Jaar 2021
	code				
2.1.1. Winkeldiefstal	A50 WINKELDIEFSTAL + B50	35	19	47	25
2.1.2. Inbraak winkel	A22 GEKWAL. DIEFSTAL IN/UIT WINKEL + B22	2	5	3	0
2.2.1. Diefstal/inbraak bedrijven en kantoren	A23, A32, DIEFSTAL IN/UIT BEDRIJF/KANTOOR	18	9	10	10
2.2.3. Diefstal/inbraak bedrijven en instellingen (sportcomplex)	A24, A25, A26, A31, A33, A35, DIEFSTAL IN/UIT SCHOOL/SPORTCOMPLEX	2	2	6	4
2.3.1. Geluidshinder horeca	M061 GELUIDSHINDER HORECA	3	1	3	1
2.4.1. Geluidshinder evenementen	M062 GELUIDSHINDER EVENEMENTEN	1	0	0	1

3. Jeugd en Veiligheid

		Jaar 2018	Jaar 2019	Jaar 2020	Jaar 2021
	code				
3.1.1. Vandalisme/Baldadigheid	C50 VANDALISME/BALDADIGHEID	9	13	14	7
3.1.2. Meldingen overlast	E35 MELDINGEN OVERLAST JEUGD	76	90	206	252

4. Fysieke Veiligheid

		Jaar 2018	Jaar 2019	Jaar 2020	Jaar 2021
	code				
4.1.1. Verkeersongevallen	D10 VERKEERSONGEVAL MET UITSLUITEND MATERIELE SCHADE	114	117	89	110
	D11 VERKEERSONGEVAL MET LETSEL	27	16	22	9
4.1.2. Verkeersoverlast	D73 PARKEERPROBLEMEN	61	40	34	39
	D74 VERKEERSSTREMMINGEN	15	5	8	12
4.1.4. Onder invloed (weg)	D20 RIJDEN ONDER INVLOED DRUGS/MEDICIJNEN	12	16	4	5
	D21 RIJDEN ONDER INVLOED ALCOHOL	37	56	16	20
4.2.1. Brand/ontploffing	E31 BRAND (GEEN BRANDSTICHTING)	20	12	22	22
	F13 BRANDSTICHTING	3	2	3	2

5. Interne Veiligheid

		Jaar 2018	Jaar 2019	Jaar 2020	Jaar 2021
	code				
5.2.1 Drugshandel	F40 BEZIT HARDDRUGS (LIJST 1)	0	5	10	5
	F41 BEZIT SOFTDRUGS (LIJST 2)	2	1	6	2
	F42 HANDEL E.D. HARDDRUGS (LIJST 1)	1	2	2	1
	F45 VERVAARDIGEN SOFTDRUGS (LIJST 2)	7	4	6	3
5.2.3 Fraude	3.9.1 HORIZONTALE FRAUDE	90	139	177	162
5.4.4. Maatschappelijke integriteit overig	J12 VERDACHTE SITUATIE	426	438	428	319
5.4.5 Restcategorie	E46 MELD MISDAAD ANONIEM	0	29	36	27

Aan de overzichten is te zien dat op de meeste onderdelen de cijfers stabiel zijn of zich in positieve zin ontwikkelen. Slechts drie onderwerpen springen er in negatieve zin uit. Het aantal meldingen overlast alcohol/drugs is de afgelopen vier jaar flink gestegen (14 -> 28 -> 34 -> 56). Het aantal meldingen jeugdoverlast is eveneens flink gestegen de afgelopen vier jaar (76 -> 90 -> 206 -> 252), net als de horizontale fraude (90 -> 139 -> 177 -> 162). Horizontale fraude is fraude tussen burgers, bedrijven of instellingen; online en offline.

Deze ontwikkelingen wijten wij aan de COVID-19 pandemie: mensen dronken meer thuis (de horeca was gesloten) waardoor het aantal meldingen van alcohol/drugs steeg. De jongeren waren in deze periode meer op straat en hielden zich daarbij niet altijd aan de coronamaatregelen. Criminelen zochten naar andere manieren (digitale criminaliteit/fraude) om aan geld te komen, omdat door de pandemie veel meer mensen thuis waren, waardoor bijvoorbeeld inbreken moeilijker werd.

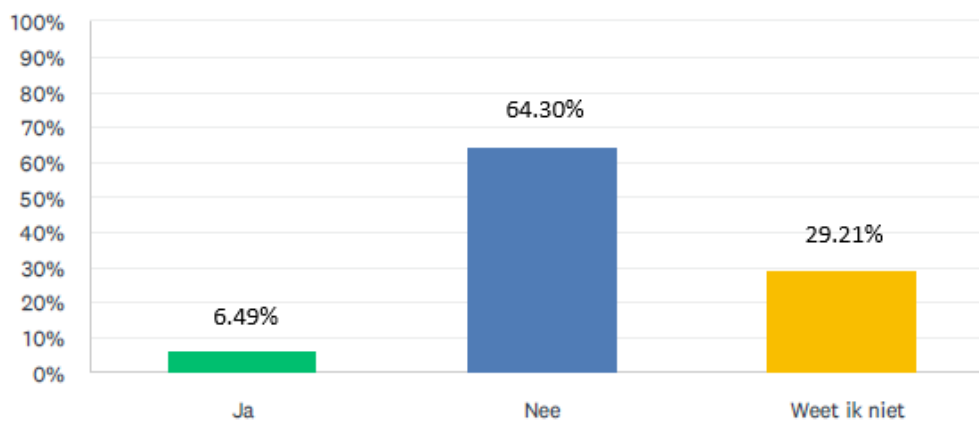
3.2 Veiligheidsmonitor 2022 gemeente Duiven

In maart 2022 is er door de gemeenten Duiven en Westervoort een onderzoek uitgevoerd naar de veiligheidsbeleving van inwoners. 493 inwoners van Duiven, Groessen en Loo deden aan de enquête mee. Doel van het onderzoek was het ophalen van gegevens ten behoeve van het nieuw op te stellen integrale veiligheidsplan.

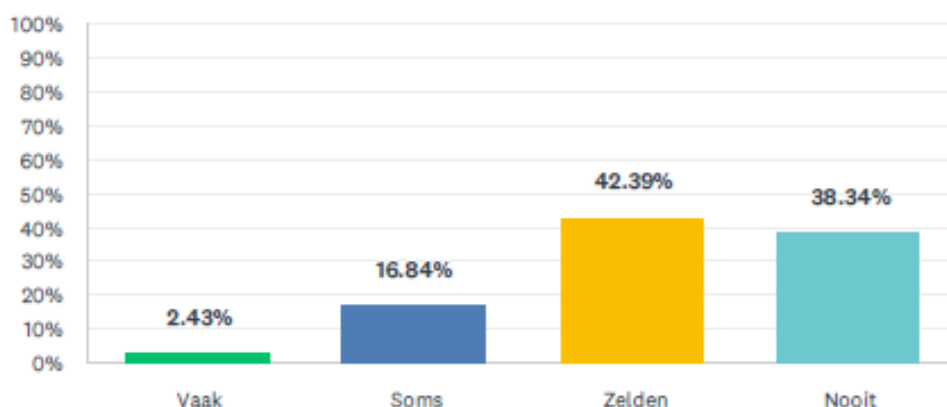
De belangrijkste conclusies uit het onderzoek zijn:

- Respondenten geven de eigen buurt gemiddeld een 7,4 als het gaat om prettig wonen (was 7,6 in 2018).
- Respondenten geven de eigen buurt gemiddeld een 7,5 als het gaat om veiligheid (was in 2018 een 7,6).
- Inwoners geven aan vooral veel overlast te ondervinden van te hard rijden (35%), parkeerproblemen (29%) en hondenpoep (27%).

Figuur 1: Beleeft u veel criminaliteit in uw buurt?

Figuur 2: Hoe vaak voelt u zich onveilig in uw buurt?

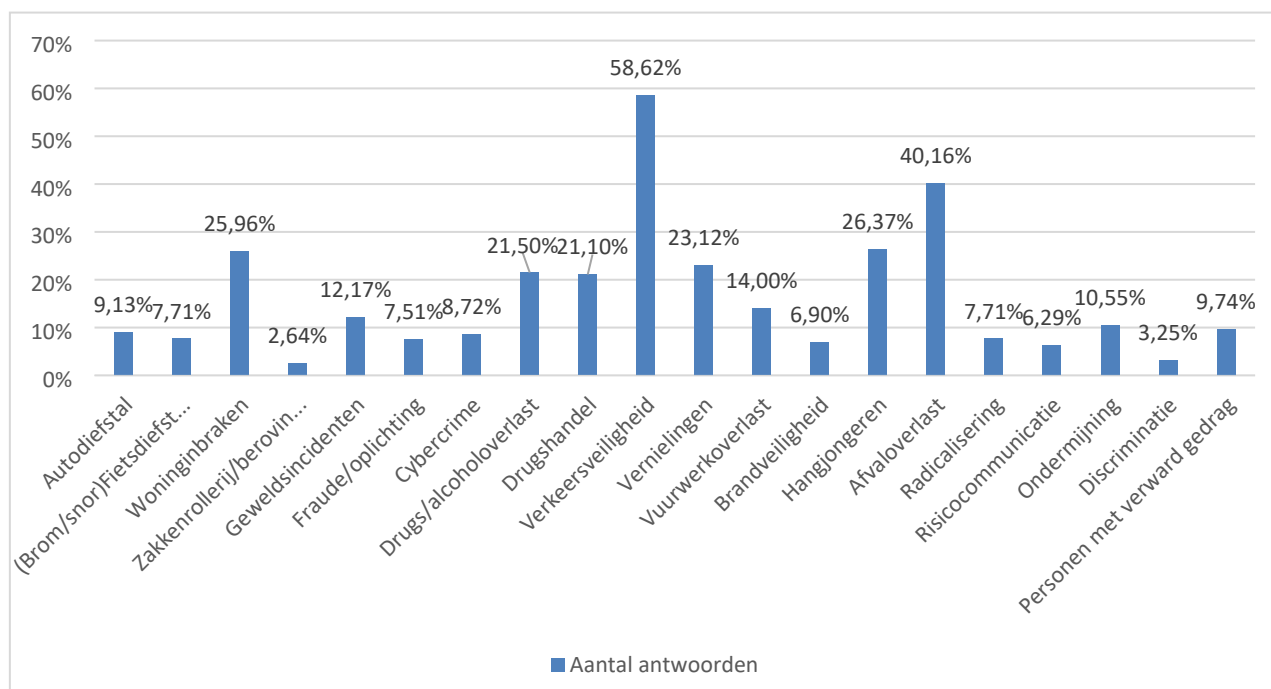
Aandachtspunten vanuit inwoners

Uit het onderzoek komt een duidelijke top 2 als het gaat om thema's waar de gemeente volgens inwoners meer aandacht aan moet schenken. Het gaat dan om:

1. Verkeersveiligheid – Hoge snelheid in bebouwde kom en parkeerproblemen.
 2. Afvaloverlast en rommel op straat;
- Als derde worden 'hangjongeren' genoemd.

De eerste twee punten zijn niet gewijzigd ten opzichte van vier jaar geleden. De overige aandachtspunten waaruit gekozen kon worden zijn terug te vinden in onderstaande grafiek.

Figuur 3: Aan welke van de onderstaande thema's vindt u dat de gemeente (meer) aandacht moet schenken? (meer antwoorden mogelijk)

4 Prioriteiten 2023-2026

De prioriteiten zijn de onderwerpen waar we de komende jaren met voorrang extra aandacht voor hebben. Dat doen we samen met onze ketenpartners. De aanpak wordt geïntensiveerd en we gaan daarbij – indien mogelijk – innoverend te werk.

De prioriteiten op het gebied van veiligheid zijn afgeleid van een aantal zaken.

Het gaat om:

- het veiligheidsbeeld, bestaande uit de politiecijfers over de afgelopen jaren (zie 3.1); en de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor onder de inwoners (zie 3.2);
- speerpunten uit de gemeentelijke begrotingen.
In de meerjarenbegroting 2023 zijn dat: zorg & veiligheid en digitale criminaliteit.
- beleidsplannen van politie en justitie.
In het meerjarenbeleidsplan 2019-2023 van de politie Oost-Nederland zijn de speerpunten: kwetsbare personen, ondermijning, cybercrime/gedigitaliseerde criminaliteit en informatiegestuurd werken. Het beleidsplan van de politie is grotendeels afgeleid van de toenmalige gemeentelijke prioriteiten van alle 76 gemeenten in Oost-Nederland.
- ervaringen opgedaan in de afgelopen jaren.

Daarnaast hebben we het veiligheidsdomein afgebakend tot specifieke onderwerpen die een uitwerking hebben op de openbare orde en op de criminaliteit. Zaken als verkeersveiligheid, zwerfafval en hondenpoep – die in de gehouden enquête vaak zijn benoemd – zijn van invloed op de leefbaarheid in een wijk, maar zorgen niet direct voor openbare orde problemen. Deze zaken zijn al opgenomen in gemeentelijke verkeersplannen, het afvalbeleid en het hondenbeleid. Daarnaast zijn door het college in het Handhavingsuitvoeringsplan openbare ruimte (HUP) als prioriteiten voor het handhavingsteam onder meer afval, parkeeroverlast en verontreiniging door honden opgenomen. De politie zal reguliere verkeerscontroles blijven houden. Er is dus al veel aandacht voor deze onderwerpen. Mede daarom komen deze zaken niet terug in dit plan en is verkeersveiligheid niet meer als prioriteit opgenomen in dit plan. Dat deze onderwerpen in dit plan geen prioriteit (meer) zijn, betekent dus niet dat er niets aan gedaan wordt. Dit plan richt zich met name op politie-aangelegenheden en op de portefeuille van de burgemeester.

De High Impact Crimes (HIC) komen als prioriteit te vervallen. Dat komt omdat de cijfers blijven dalen en andere gebieden op veiligheid meer aandacht verdienen, zoals de digitale veiligheid. Het algemene beeld uit de cijfers is ook dat de criminaliteit verschuift van het fysieke naar het digitale domein. In onze enquête zegt 16% dat ze slachtoffer zijn geweest van cybercriminaliteit. De VNG geeft aan dat gemeenten een belangrijke rol hebben in het weerbaar maken van de inwoners en ondernemers om slachtoffer- en daderschap te voorkomen. Vanwege de groeiende veiligheidsrisico's meent de VNG dat een "robuuste en consequente inzet op digitale veiligheid" nu nodig is en dat dit onderwerp in gemeentelijk beleid geborgd moet worden. Het veiligheidsplan is daarvoor een geschikt kader.

Op de onderwerpen kwetsbare personen (waaronder jeugdoverlast) en ondermijning hebben we de afgelopen jaren veel capaciteit geïnvesteerd. Er is al veel opgebouwd. Dat moet echter nog verder uitgebouwd en bestendig worden. Daarnaast zijn deze onderwerpen voortdurend in ontwikkeling, waarin wij mee zullen moeten gaan.

Met betrekking tot jeugdoverlast heeft 30% van de mensen die meededen aan de veiligheidsenquête aangegeven 'veel' of 'een beetje' overlast te hebben van rondhangende jongeren. 26% gaf aan dat de gemeente meer aandacht moet hebben voor dit onderwerp. Bij ondermijning speelt extra mee dat er waterbedeffecten kunnen optreden; als wij onze aandacht voor dit onderwerp verslappen, dan trekt dat onherroepelijk criminelen van elders aan. Ondermijning is een vrij onzichtbare vorm van criminaliteit. In Duiven hebben we te maken met hennepkwekerijen en drugs dealen, maar de hele criminele wereld die daarachter schuil gaat zien we niet. We mogen echter niet negeren dat deze wereld vol

geweld en intimidatie bestaat. Samen met de veiligheidspartners willen we dit blijven bestrijden. Ook bij politie en OM is ondermijning een prioriteit.

Op basis van het vorenstaande komen we tot drie prioriteiten voor het nieuwe beleid:

- 1) kwetsbare/overlastgevende personen,
- 2) ondermijning en
- 3) digitale criminaliteit.

Deze prioriteiten staan hieronder uitgewerkt; ze hebben alle drie een even grote prioriteit.

4.1 Kwetsbare / overlastgevende personen (waaronder jeugdoverlast)

Waar gaat het om

Met kwetsbare personen bedoelen we o.a.:

- personen met verward gedrag die overlast geven en/of zich gevaarlijk of strafbaar gedragen;
- personen die ernstige woonoverlast veroorzaken of een veiligheidsrisico voor zichzelf of de omgeving vormen;
- overlastgevende jeugd/jeugdgroepen;
- personen die makkelijk beïnvloedbaar zijn of de criminaliteit ingezogen kunnen worden en
- kwetsbare ouders die steeds langer zelfstandig thuis wonen, wat met de nodige risico's gepaard gaat.

Wat willen we bereiken

Het doel is om kwetsbare personen niet af te laten glijden naar risico- of overlastgevend of crimineel gedrag. Een goede verbinding tussen zorg en veiligheid is daarbij essentieel. Die verbinding is steeds belangrijker geworden nu de gemeente sinds de decentralisatie in het sociaal domein verantwoordelijk is voor de zorg. De opgezette werkprocessen en de sluitende ketenaanpak voor kwetsbare personen moeten onderhouden blijven, worden doorontwikkeld en daar waar nodig kunnen nieuwe partners worden toegevoegd.

We willen jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit beperken en een actieve rol spelen in preventie door middel van de inzet van jongerenwerk en een handhaver jeugd, waardoor we overlastgevende jongeren sneller in beeld kunnen brengen, kunnen inspelen op hun dynamiek en escalatie zo veel mogelijk wordt voorkomen. De overlastcijfers zouden daarmee – na de forse stijging in de coronaperiode – weer moeten normaliseren naar rond 70 meldingen per jaar.

Streefwaarden vanaf 2023

	2020	2021	2022 (prognose)	2023	2024	2025	2026
Overlast door verward gedrag	84	88	88	80	75	70	65
Overlast jeugd	206	252	100	90	80	75	70

Wat gaan we doen

- De tot stand gebrachte verbinding tussen het zorg- en veiligheidsdomein verder uitbouwen en borgen. Een goede interne samenwerking en samenwerking met externe partners is daarbij cruciaal. Dat doen we door regelmatig overleg en werkprocessen uit te schrijven en het invoeren van de AVE-methode (Aanpakken, Voorkomen, Escalatie). We weten elkaar al steeds sneller te vinden, maar dit vraagt blijvende aandacht.
- Bijdragen aan de uitvoering van het project 'Personen met verward gedrag'. Dit betreft bijvoorbeeld het afwegingskader opschalen-afschalen-escaleren van cases.
- Snelle signalering van kwetsbare jeugd en van nieuwe overlast door jeugd. Hierin spelen de nieuw aan te stellen handhaver, jongerenwerker en procesregisseur een belangrijke rol. In de pré-weegtafel (onder voorzitterschap van de procesregisseur) worden de

bevindingen van de handhavers, jongerenwerker en politie periodiek besproken en wordt de juiste aanpak bepaald. Dit is belangrijk om langdurige overlast en escalatie te voorkomen en jongeren snel op het juiste spoor te krijgen.

- Voor het inzetten van de extra handhaver, jongerenwerker en procesregisseur is budget beschikbaar gesteld tot en met 31 december 2025. In de loop van deze periode zal een evaluatie plaatsvinden naar de werking c.q. de resultaten van de inzet van de drie functionarissen. Uiterlijk in de Voorjaarsnota in 2025 wordt een voorstel gedaan over het eventuele vervolg van hun inzet.
- Door de drukte tijdens de coronacrisis is het opstellen van een nieuw preventie- en handavingsplan alcohol en drugs in de afgelopen planperiode niet gelukt. Het onderdeel 'drugs' is een eigen toevoeging aan het oude plan, dat alleen op alcohol was gericht. De indruk bestaat namelijk nog steeds dat veel jongeren drugs gebruiken. Om aan geld voor drugs te komen, begeven sommigen zich op het criminele pad. Het gebruik van drugs en alcohol kan gepaard gaan met agressie, vechtpartijen, vernielingen, etc. Daarom willen we een preventie- en handavingsplan alcohol en drugs gaan opstellen. Hier ligt een relatie met het lokale gezondheidsbeleid, jeugdbeleid en handavingsbeleid.

4.2 Ondermijning / georganiseerde criminaliteit

Waar gaat het om

Criminelen beïnvloeden onze samenleving. De criminelen (de onderwereld) maken gebruik van diensten van de bovenwereld. Op deze wijze raken de boven- en onderwereld met elkaar verweven, waardoor normen vervagen en het gevoel van veiligheid en leefbaarheid afneemt. Dit ondermijnt en bedreigt onze samenleving en rechtsstaat.

Vormen van ondermijning zijn mensenhandel, hennepsteelt, drugsproductie, arbeidsuitbuiting, fraude met uitkeringen/subsidies/zorgbudgetten, malafide horeca en witwassen van crimineel geld. In deze circuits gaan miljarden euro's om. De verleiding om hieraan mee te doen en snel geld te verdienen, is onder bepaalde kwetsbare groepen groot. Als iemand eenmaal in het criminele netwerk zit, is het moeilijk om hier weer uit te ontsnappen.

Wat willen we bereiken

Het aanpakken, terugdringen en waar mogelijk voorkomen van ondermijnende activiteiten. De bewustwording van de gevaren en de meldingsbereidheid bij inwoners en ondernemers vergroten. Beter zicht krijgen op 'witte vlekken'.

Streefwaarden

	2020	2021	2022 (prognose)	2023	2024	2025	2026
Vervaardigen softdrugs	6	3	4	3	2	2	1
Meldingsbereidheid	82%	74%	73%	75%	78%	82%	85%

Wat gaan we doen

We gaan het uitvoeringsplan ondermijning uitvoeren. Hiervoor is als input de uitkomsten van de weerbaarheidsscan van het RIEC en de evaluatie van het vorige uitvoeringsplan gebruikt. Het uitvoeringsplan bestaat uit 5 pijlers: bewustwording en organisatie, informatiepositie, beleid en handhaving, integrale en veilige werkomgeving en communicatie. Hieronder een korte weergave.

- We passen de beschikbare middelen voor de aanpak van ondermijning toe. Het instrumentarium is vrijwel op orde.
- Er is met ingang van 1 januari 2023 een lokaal mensenhandelbeleid van kracht.
- Er is een integraal handavingsbeleid opgesteld voor de ondermijningsartikelen in de APV (hoofdstuk 3, illegale prostitutie), de Alcoholwet en exploitatievergunningen horeca.

- Enkele keren per jaar voeren we een integrale controle uit ten aanzien van 'witte vlekken', hennep en heling/digitaal opkopersregister (DOR).
- Via doelgroep- en onderwerpgerichte communicatiecampagnes blijven we proberen de bewustwording en meldingsbereidheid bij inwoners en bedrijven te vergroten.
- We gaan (nog) meer de samenwerking zoeken met de buurgemeenten in de Veiligheidsregio Gelderland Midden (VGGM).

4.3 Digitale criminaliteit

Waar gaat het om

Steeds vaker regelen inwoners, ondernemers en publieke instellingen hun zaken en diensten online. De online wereld biedt veel mogelijkheden en kansen, maar er zijn ook veiligheidsrisico's zoals de opkomst van digitale criminaliteit. De samenleving digitaliseert en het plegen van strafbare feiten met behulp van ICT is een groeiend fenomeen. Hacking, phishing, cyberpesten, sexting en cyberfraude zijn bekende onderdelen. De digitale wereld draagt ook steeds vaker bij aan radicalisering, het creëren van maatschappelijke onrust en het aanjagen van ordeverstoringen. Verder zijn mensen zich er niet van bewust dat ze onbedoeld dader kunnen worden door bijvoorbeeld een gevoelig filmpje of foto's door te sturen.

Cybercrime

Digitale criminaliteit bestaat uit cybercrime (criminaliteit met ICT als middel en doelwit), zoals ransomware, computervredebreuk, vriend-in-noodfraude, betaallink fraude en phishing) en gedigitaliseerde criminaliteit (hierbij wordt ICT gebruikt om 'traditionele' vormen van criminaliteit te plegen, zoals bedreiging of diefstal).

Horizontale fraude

Daarnaast kennen we horizontale fraude als vorm van digitale criminaliteit. Hierbij vindt fraude plaats tussen burgers of bedrijven onderling. De meest voorkomende vormen van horizontale fraude zijn: fraude met betaalproducten, identiteitsfraude, overige horizontale fraude (waaronder WhatsApp) en fraude in online handel (o.a. marktplaatsfraude).

Gevolgen van digitale criminaliteit

De gevolgen van digitale criminaliteit kunnen groot zijn. Niet alleen in de zin van materiële schade en/of vermogensverlies, maar het schaadt ook het vertrouwen van slachtoffers in bekenden, bedrijven en (overheids-) instellingen waarvan bijvoorbeeld de naam misbruikt wordt bij oplichting. Veel inwoners en bedrijven kunnen onvoldoende meekomen met de snelle technologische en digitale ontwikkelingen en zijn daarom in toenemende mate vatbaar voor criminaliteit. Tijdens de COVID-19 pandemie, de vluchtelingencrisis en de boerenprotesten hebben we gezien dat veel ordeverstoringen online werden aangejaagd via sociale media of berichtendiensten. Het gaat dan bijvoorbeeld om onrust rondom politieke besluiten, overlast door groepen en individuen, oproepen tot demonstraties, bezoeken van illegale feesten en evenementen en het versterken van tegenstellingen tussen inwoners. Ook desinformatie en nepnieuws spelen hierbij een rol. Desinformatie is onware, inaccuraat of misleidende informatie die met opzet wordt gemaakt en verspreid om geld te verdienen of om een persoon, sociale groep, organisatie of land te schaden. Onder nepnieuws wordt soms desinformatie en soms misinformatie verstaan. Het begrip nepnieuws wordt ook als synoniem gebruikt voor leugens en voor onzorgvuldige journalistiek. Desinformatie en nepnieuws zijn een probleem. We moeten zien te voorkomen dat desinformatie en nepnieuws veel invloed krijgen in Nederland. Het is daarom belangrijk dat we kritisch en nieuwsgierig blijven naar waar het nieuws vandaan komt.

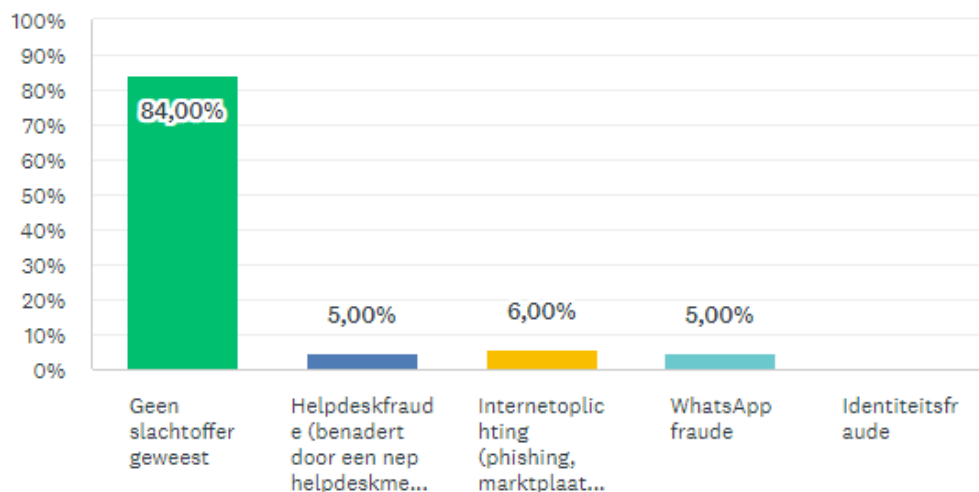
Interne beveiliging

Naast onze inwoners en bedrijven is het voor de gemeente c.q. de gemeentelijke organisatie zelf van belang om een goede weerbaarheid tegen cybercriminelen te hebben. Het aantal

digitale producten en diensten van de gemeente groeit waardoor de digitale kwetsbaarheid toeneemt. Niet alleen is onze dienstverlening afhankelijk van goed werkende ICT-systemen, ook wordt er veel met privacygevoelige informatie gewerkt. Het gijzelen c.q. stilvallen van onze systemen heeft grote consequenties. Het snel signaleren en bestrijden van incidenten is daarom erg belangrijk. De RID en 1Stroom werken voortdurend aan de veiligheid van de gemeentelijke ICT-systemen. Deze op de eigen organisatie gerichte acties laten we hier verder buiten beschouwing.

Dat cybercrime in Duiven voorkomt, blijkt uit de gehouden enquête. Zie de figuur hieronder. 16% van de geënquêteerden geeft aan slachtoffer te zijn geweest van cybercriminaliteit. 6% van de geënquêteerden heeft te maken gehad met oplichting via internet, 5% met WhatsApp fraude. Een deel hiervan heeft er zelfs meer dan vier keer mee te maken gehad in de afgelopen vier jaar. Daarnaast heeft 5,5% te maken gehad met cyberpesten.

Figuur 4: Bent u in de afgelopen vier jaar slachtoffer geweest van cybercriminaliteit?

Wat willen we bereiken

Het verminderen van slachtofferschap van digitale criminaliteit, door:

- inwoners digitaal weerbaarder te maken;
- meer inzicht te krijgen in de aard en omvang;
- barrières op te werpen voor daders en
- de meldings- en aangiftebereidheid te stimuleren.

Streefwaarden

	2020	2021	2022 (prognose)	2023	2024	2025	2026
Cybercrime ²	13	22	25	22	19	17	15
Horizontale fraude ³	177	162	110	101	95	92	89
Slachtofferschap internetoplichting ⁴	--	--	6%	5%	5%	5%	5%

Wat gaan we doen

- Inzichtelijk maken welke vormen van digitale criminaliteit voorkomen in Duiven, wie onze kwetsbare inwoners zijn en waar we als gemeente op in kunnen spelen met voorlichting en bewustwording.

² Bron: VNG cijfers (F90 meldingen)

³ Bron: VNG cijfers (F620 meldingen)

⁴ Bron: enquête inwoners

- Doelgroepgerichte preventiecampagnes inzetten. Kwetsbare doelgroepen informeren en voorlichten over veiligheidsrisico's die gepaard kunnen gaan met digitalisering en hen handelingsperspectief geven (bijvoorbeeld bij risico's omtrent sexting). We gaan verkennen welke rol partners hierbij kunnen innemen.
- Inwoners oproepen melding of aangifte te doen als ze slachtoffer zijn geworden van cybercrime. Nu heersen er nog vaak schaamtegevoelens.
- Landelijke en regionale ontwikkelingen ten aanzien van te ontwikkelen methoden en acties volgen. Waar deze van meerwaarde zijn, zetten we die in Duiven in.
- Indien mogelijk daders van cyberdelicten aanpakken via de persoonsgerichte aanpak.
- Training van de crisisorganisatie met betrekking tot cybercriminaliteit, zoals een cyberaanval.
- Om op te treden tegen online aangejaagde maatschappelijke onrust en ordeverstoringen zijn we als gemeente nog zoekende naar de verschillende maatregelen die ingezet kunnen worden. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) werken aan een handleiding waarin wordt aangegeven hoe gemeenten binnen de AVG-kaders om kunnen gaan met online monitoring.

5 Lokale aandachtspunten

Hieronder worden de aandachtspunten beschreven voor de komende planperiode. De beschreven aandachtspunten hebben niet zo'n hoge prioriteit als de hiervoor beschreven prioriteiten, maar ze vragen wel veel aandacht in de dagelijkse praktijk. Het is van belang deze punten consequent te monitoren en daar direct meer aandacht aan te geven, indien dat nodig is.

Opvang vluchtelingen

In 2022 was er sprake van een vluchtelingencrisis. Deze werd mede veroorzaakt door de oorlog in Oekraïne. In hoog tempo moest er voor Oekraïners opvang worden geregeld. Daarnaast stokte de opvang van asielzoekers en de huisvesting van statushouders. Elke gemeente moet aan deze opgave om vluchtelingen op te vangen bijdragen. Opvanglocaties kunnen een effect hebben op de veiligheidsgevoelens van onze inwoners. Daarnaast moeten vluchtelingen een veilige plek hebben om te verblijven. Daarom is veiligheid een belangrijke component bij de opvang.

Gevoel van onbehagen in de samenleving

De afgelopen tijd hebben we met veel crises te maken (gehad): de COVID-19 pandemie, vluchtelingen, klimaat, stikstof, energie en woningmarkt. Aangezwengeld door complottheorieën, sociale media, demonstraties e.d. is het gevoel van onbehagen en verzet binnen (bepaalde groepen in) de samenleving gegroeid. We moeten er alert op zijn dat dit niet ontaard in maatschappelijke onrust of ontwrichting.

High Impact Crimes

Woninginbraken en geweld zijn High Impact Crimes (HIC). Het zijn delicten met een grote impact op het slachtoffer, diens directe omgeving en het veiligheidsgevoel in de gemeente. Vanwege deze impact waren HIC een prioriteit in het vorige veiligheidsplan. Vanwege de sterk gedaalde cijfers is prioriteit geven aan HIC niet langer gerechtvaardigd ten opzichte van andere vormen van criminaliteit. Uiteraard blijven we aandacht houden voor HIC en blijven we de basismaatregelen uitvoeren. We monitoren de cijfers en ondernemen actie als dat nodig is.

Veilige stationsomgeving

Het station is een potentiële hotspot voor openbare orde incidenten, jeugdgroepen, vernielingen en fietsendiefstal. We hebben een samenwerkingsovereenkomst met vervoerder Arriva voor een serviceteam op het station en in de trein. Het serviceteam houdt

het station schoon en zorgt voor het onderhoud. De stationsomgeving is ook een structureel aandachtsgebied voor de politie en handhavers.

Veilige evenementen

Evenementen zijn gelegenheden waar veel mensen op een kleine oppervlakte bijeen zijn. Daarom moeten evenementen veilig verlopen. Veiligheid speelt een belangrijke rol als toetsingscriterium voor het verlenen van een vergunning voor het evenement en voor het toezicht door handhavers en politie op het evenementenbeleid c.q. de vergunning. Ontwikkelingen op dit gebied houdt de gemeente nauwlettend in de gaten.

Bevolkingszorg

Bevolkingszorg betreft het in (kunnen) zetten van alle gemeentelijke processen tijdens een ramp of crisis. In 2019 is de implementatie gestart van de vernieuwde kolom Bevolkingszorg. Meer taken en functies zijn op regionaal niveau georganiseerd en de centrale coördinatie is versterkt; er is een regionaal netwerkteam Bevolkingszorg geformeerd. Dit regionale netwerkteam ondersteunt en begeleidt het samenwerkingsproces tussen de gemeenten op het gebied van crisisbeheersing met daarbij de focus op zowel de regionale als alle lokale crisisfunctionarissen. De invulling van de bevolkingszorgprocessen gebeurt enerzijds regionaal en sluit anderzijds meer aan bij de staande lokale gemeentelijke organisatie. Dit maakt het mogelijk medewerkers in de crisisorganisatie beter op te leiden en te oefenen en zorgt voor meer ervaring bij de medewerkers. Dit levert efficiëntieverbetering op, aangezien per saldo minder medewerkers hoeven te worden opgeleid en er hoeft minder getraind en geoefend te worden. Bestaande crisisplannen worden toegepast en actueel gehouden. Door de ambtelijke fusie en de COVID-19 pandemie is hier de afgelopen jaren nauwelijks aandacht aan besteed. In 2022 is de draad weer opgepakt. De komende tijd bouwen we aan een goede crisisorganisatie.

Brandveiligheid

De gemeente zet zich in voor het verbeteren van brandveiligheid en het vergroten van het bewustzijn met betrekking tot brandveiligheid. Dit vanuit de gedachte dat voorkomen altijd beter is dan genezen. Daarom werken we bijvoorbeeld mee aan de brandpreventieweken in oktober. Verder kan de gemeente relevante partijen bij elkaar brengen. De Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM) is hierbij een belangrijke partner.